

De psychologische kant spreekt ook een woordje mee...

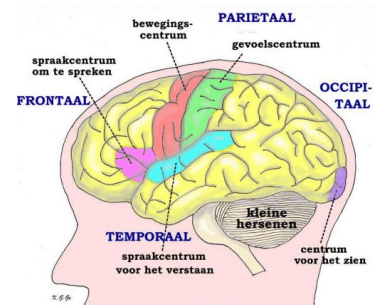
DURF TE DICTEREN

Door ds G. van Wijk

Vele malen heb ik over de technische kant van dicteersoftware - dat is eigenlijk een betere term dan "spraakherkenningssoftware" - gesproken. In de afgelopen jaren heb ik veel geschreven over het technisch optimaliseren van de computer. In dit artikel wil ik het met u hebben over de psychologische kant van ons werk dat met behulp van dicteersoftware wordt gedaan.

Omschakeling

Spraakherkenning. Het lijkt zo eenvoudig. Je wisselt gewoon het toetsenbord in voor de microfoon. In plaats dat je vingers bewegen, doet voortaan de mond het werk. Eenvoudig toch?! Jawel, maar de omschakeling van toetsenbord naar microfoon doen we niet "zomaar even". De psychologische kant van de zaak wordt vaak onderschat. Het direct willen dicteren heeft namelijk ook invloed op ons denkproces. Sommige mensen die sinds jaar en dag gewend zijn hun werk typend te verrichten, kunnen ineens een blokkade ervaren bij het samenstellen van hun tekst. Natuurlijk, ook het tegenovergestelde is waar: mensen die behept zijn met een schrijversblok rapporteren dat het gebruik van dicteersoftware ineens ruimte geeft, maar juist daar waar wij sinds jaar en dag gewend zijn al typend te denken, kunnen wij in het begin moeite ondervinden bij het opstellen van onze tekst. Hoe deze psychologische blokkade te doorbreken? Daarover gaat dit artikel.

Concentratie

Velen van ons hebben de fase nog meegemaakt dat de preek alleen dan bevredigend kon worden opgesteld indien pen en papier onze hulpmiddelen waren. Het zicht op het papier en dus niet op de omgeving werkte concentratieverhogend. Voor ons besef kwam dat de kwaliteit van ons werk ten goede. Wilde we op de kansel toch kunnen beschikken over een duidelijk leesbaar betoog, dan moest het handschrift simpelweg worden overgetypt. Later wilde wij graag die stap overslaan. Je deed immers dubbel werk. Vandaar... soms een handje geholpen door de tijdsdruk, gingen we er toe over om meteen typend onze gedachten vast te leggen. Dat was een proces. Soms dachten we in het begin nog dat de "pen-en-papier-producten" een hoger kwaliteitsgehalte hadden en vielen wij terug in het oude patroon. Tot het moment aanbrak waarbij wij al typend meteen een goede concentratie konden opbrengen.

Combinatie

Nu, vandaag de dag, staan wij voor een zelfde dilemma. Hoe wij onze tekst componeren en vastleggen is niet belangrijk, het sleutelwoord daarbij is ten alle tijden: concentratie. De vraag is dus, hoe kan ik tijdens het dicteren een net zo goede concentratie opbouwen als toen ik schrijvend en typend mijn werk deed. Wel, de eerste stap is heel eenvoudig. Zorg in het begin dat je beide methoden combineert. Begin je werk typend, en eindig je werk sprekend. In de eerste tien minuten moet u gewoon uw toetsenbord gebruiken. Het liefst kijkend naar een punt op uw bureau terwijl u blind en met tien vingers intikt. U kijkt niet naar uw scherm en u neemt mogelijke spelfouten voor lief, het gaat immers om het opbouwen van concentratie en dat proces wordt verstoord als u zich met twee dingen tegelijkertijd gaat bezighouden: compositie en correctie. Niet doen dus.

Na ongeveer tien minuten, of op een moment dat u "er goed inzit", typt u het eerste gedeelte van de zin, en spreekt u het tweede gedeelte van de zin. Voor sommigen helpt het, dat zij het tikken met hun vingers op het bureaublad simuleren. Sommigen hebben al de eigenschap om tijdens het intikken van hun tekst, de woorden hoorbaar voort te brengen. Dan zal de omschakeling van het intikken naar dicteren voor u gemakkelijker zijn.

Kerntaak

Ook nu moet u niet letten op het uiteindelijke resultaat. Dat komt later. Juist het meteen willen bekijken van het resultaat is een van de meest gemaakte beginnersfouten. Je wilt immers bekijken hoe het product presteert, en ook fouten corrigeren om het product te verbeteren voor de toekomst. Deze werkwijze is echter heilloos. Of u nu schrijft, typt of spreekt, houd u zich bezig met uw kerntaak: het componeren van uw tekst. De correctiefase moet u daar strikt gescheiden van houden. Pas als de fase van de compositie is afgerond, loopt u uw tekst na en moeten de gedeelten die ingesproken zijn en foutief geïnterpreteerd zijn, worden gecorrigeerd in het correctievenster. Dragon NaturallySpeaking zal de fout dan in de toekomst niet meer maken.

Praktijk

U zult bemerken, dat in de loop der tijd, de "tikkende fase" steeds korter wordt. Een goede concentratie, zal ook goedlopende zinnen tot gevolg hebben die ook nog eens door u in één adem worden uitgesproken. Het behoeft geen betoog dat juist die dicteerstijl gunstig is voor de nauwkeurigheid. Gevolg daarvan is weer dat u het aandurft niet langer naar het resultaat te kijken, zodat uw concentratie op peil blijft. De boodschap is duidelijk. *Durf te dicteren.* Breng het maar eens in praktijk. Succes verzekerd.